

Stenografični zapisnik

druge seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 10. oktobra 1889.

Nazoči: Prvosednik: deželni glavar dr. Josip Poklukar. — Vladni zastopnik: c. kr. deželni predsednik baron Andrej Winkler. — Vsi članovi razun: ekselenca knezoškof dr. Jakob Missia. — Zapisnikar: deželni tajnik Josip Pfeifer.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje dné 10. oktobra 1889.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Volitev finančnega odseka 11 članov.
4. Volitev upravnega in gospodarskega odseka 11 članov.
5. Volitev odseka 7 članov za deželno-odborsko letno poročilo.

Seja se začne ob 4. uri 30 minut popoldne.

Stenographischer Bericht

der zweiten Sitzung

des krainischen Landtages

zu Laibach

am 10. October 1889.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Dr. Josef Poklukar. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Andreas Baron Winkler. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Seine Excellenz Fürstbischof Dr. Jakob Missia. — Schriftführer: Landschaftssecretär Josef Pfeifer.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der I. Landtags-sitzung vom 10. October 1889.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Wahl eines Finanzausschusses von 11 Mitgliedern.
4. Wahl eines Verwaltungs- und volkswirtschaftlichen Ausschusses von 11 Mitgliedern.
5. Wahl eines Rechenschaftsbericht-Ausschusses von 7 Mitgliedern.

Beginn der Sitzung um 4 Uhr 30 Minuten Nachmittag.

Deželni glavar:

Potrjujem sklepčnost slavne zbornice in otvarjam sejo. Gledé zapisnika držal se bodem s porazumljenjem častitih gospodov poslancev dosedanje navade. Zapisnik prečita se enkrat slovenski, drugokrat nemški. Ni ugovora, torej naprosim gospoda tajnika, naj izvoli prebrati zapisnik prve séje.

1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje 10. oktobra 1889.

1. Lesung des Protokoll'es der I. Landtags'sitzung vom 10. October 1889.

(Tajnik Pfeifer bere zapisnik I. séje v slovenskem jeziku. — Secretär Pfeifer verliest das Protokoll der I. Sitzung in slovenischer Sprache.)

Deželni glavar:

Prosim, je kaj ugovora zoper ravno prečitani zapisnik današnje seje?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, izrekam, da je zapisnik potrjen.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtagspräsidenten.

Deželni glavar:

Dalje mi je naznaniti, da je došlo od vodstva našega deželnega muzeja vabilo, katero naznanja gospodom poslancem, naj blagovolijo deželni muzej obiskati, da se temeljito prepričajo o stanji in potrebah tega zavoda.

Ich bitte die verehrten Herren, davon Kenntniß zu nehmen und von dieser Einladung ausgiebig Gebrauch zu machen.

Dalje je došla visokemu zboru dolga vrsta prošenj, in sicer izročam jaz sledeče prošnje:

Upravništvo deželne prisilne delalnice v Ljubljani predloži prošnjo paznikov II. vrste in pomočnih paznikov za pomnoženje definitivnih pazniških služeb.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Upravništvo deželne prisilne delalnice v Ljubljani predloži prošnjo nadpaznikove udove Urše Dobnikar za zviksanje provizije.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gimnazijsko ravnateljstvo v Kranji prosi podpore za uboge dijake.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Verein zur Pflege kranker Studirender in Wien bittet um Unterstützung.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Unterstützungsverein für dürftige und würdige Hörer an der k. k. Hochschule für Bodencultur in Wien bittet um eine Unterstützung.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Landeschulrath hier übermittelt das Gesuch des gewesenen Lehrers Matthäus Prašnikar in Podkraj bei Sagor um eine Unterstützung.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Das General-Comité für die allgemeine land- und forstwirtschaftliche Ausstellung im Jahre 1890 in Wien bittet um Bewilligung eines Geldbetrages zur Dotirung von Preisen für Angehörige des Landes Krain.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Das Rectorat der k. k. technischen Hochschule in Graz bittet um Unterstützung.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Trtnik Josip, gojenec operne sole v Pragi, prosi podpore.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Okrajno-cestni odbor v Senožečah prosi odpisa dolga deželnemu zakladu v znesku 1848 gld.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Vodstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske sole na Grmu predloži prošnjo ondotnega suplenta Frana Stuparja za podporo v popolnenje kmetijske prakse.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Landeschulrath hier legt vor das Gesuch der Helena Jarnik, Wittin des pensionierten Lehrers Johann Jarnik in Brhpolje, Bezirk Stein, um Unterstützung.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Landeschulrath hier legt vor das Gesuch des pensionierten Lehrers Johann Jarnik in Neul, Bezirk Stein, um Erhöhung der Pension jährlicher 202 fl. 50 fr.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Landeschulrath hier legt vor das Gesuch der Lehrerswitwe Magdalena Kratochwill in Rieg um Gewährung einer Geldausshilfe.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Majdič Fran, diplomiran zivinozdravnik, prosi podpore.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Kreč Marija, udova deželnega tajnika Mateja Kreča, prosi dovoljenja pokojnine 400 gld. na leto in vzgojevalnih doneskov za otroke.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Zupanstvo na Bledu prosi podpore 5000 gld. za popravo mostú čez Savico pod Vodeščami in izpeljavo ceste iz Vodešč čez Ribno v Zagorico do deželne ceste.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Kuppe Michael von Warmberg, Bezirk Gottschee, bittet um eine Unterstützung zur Fortsetzung der Studien am k. k. Museum für Kunstindustrie in Wien.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Freiin von Lichtenthurn'sche Mädchenwaisenhausleitung in Laibach bittet um Erhöhung der Verpflegsgebühr für Landesstiftlinge und deren Belassung in der Anstalt bis zum vollendeten 16. Lebensjahre.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Svetec izročá prošnjo Ursule Zanoškar, udove deželnega oficijala, za podaljšanje miloščine letnih 120 gld.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec dr. Vošnjak izročá sledeče prošnje: Šolska občina v Cérknici prosi podpore vsled zgradbe šolskega poslopja.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Widmar Philomena, Bürger=Schullehrer'switwe in Laibach, bittet um eine Gnadengabe.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Novak Maria, Schullehrer'swaise in St. Michael bei Rudolfswert, derzeit in Stein, bittet um eine Gnadengabe.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

Ich überreiche die Petition der Maria Sapletov, ständischen Kanzlistenwitwe in Laibach, um Verlängerung ihrer Gnadengabe jährlicher 60 fl.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz=aussschusse zugewiesen.)

3. Volitev finančnega odseka 11 članov.

3. Wahl eines Finanzausschusses von 11 Mitgliedern.

Deželni glavar:

Sedaj preidemo k dnevnemu redu današnje seje, to je k volitvi finančnega odseka 11 članov.

Poslanec Klun:

Ker smo se precej v današnji seji prepričali, koliko silno gradiva se je že v prvi seji izročilo finančnemu odseku in ker gospodje želé, da bi se jih več udeleževalo njegovih sej, ker je dalje gotovo na korist obravnavam in zborovanju samemu, ako se morejo raznotere predloge izročiti več poročevalcem, bi predlagal, naj se voli v finančni odsek 13 članov in ne samo 11, kakor se je v prvi seji sklenilo.

Deželni glavar:

Zeli kdo besede k predlogu gospoda poslanca Kluna, kateri predlaga, da bi se volilo v finančni odsek 13 članov?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meßbet sich.)

Preidemo torej na glasovanje in prosim tiste gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj blagovolé obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je soglasno sprejet.

Prosim gospode oddati listke za izvolitev finančnega odseka.

(Zgodi se. — Geschieht.)

4. Volitev upravnega in gospodarskega odseka 11 članov.

4. Wahl eines Verwaltungs- und volkswirtschaftlichen Ausschusses von 11 Mitgliedern.

Deželni glavar:

Prosim gospode, naj blagovolé oddati listke za izvolitev upravnega odseka.

(Zgodi se. — Geschieht.)

5. Volitev odseka 7 članov za deželno-odborsko letno poročilo.

5. Wahl eines Rechenschaftsbericht = Ausschusses von 7 Mitgliedern.

Deželni glavar:

Sedaj preidemo k volitvi 7 članov v odsek za letno poročilo deželnega odbora.

Poslanec Klun:

Jaz bi predlagal, da bi se pomnožil tudi ta odsek za 2 uda in bi se volilo 9, ne samo 7 članov, iz ravno prej omenjenih razlogov.

Ob enem si usojam predlagati, da bi ravno tako ravnali kot lansko leto, da bi namreč vsak poročevalec, ki ima o kaki reči poročati, katera je v zvezi s kakim poročilom deželnega odbora, dotično zadevo rešil tako, da se bodo ob enem reševale zadevne točke letnega poročila, katerih ene bi prišle na vrsto pri proračunih, nekatere pri računskih sklepah, nekatere se pri drugih stvareh.

Deželni glavar:

Gospod poslanec Klun stavlja predlog, da se voli v odsek za letno poročilo 9, mesto 7 članov.

Prosim torej tiste gospode, ki pritrédé temu predlogu, naj blagovolijo obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Drugi predlog gospoda poslanca Kluna gre na to, da se odstopijo tiste točke letnega poročila, ki so v zvezi z drugimi poročili, dotičnim poročevalcem drugih odsekov, da ob enem s temi poročajo.

Nach dem Antrage des Herrn Abgeordneten Klun sollen aus dem Rechenschaftsberichte alle Gegenstände ausgeschieden werden, welche in Verbindung mit anderen Berichten des Landesauschusses stehen, welche dem Verwaltungss- oder dem Finanzausschusse zugewiesen wurden. Der Berichterstatter des betreffenden Ausschusses hätte dann gleichzeitig auch über den betreffenden Passus des Rechenschaftsberichtes zu berichten.

Wünscht jemand das Wort zu ergreifen?

Poslanec Detela:

Meni se zdi, da bode to postopanje nekoliko komplicirano, kajti potem ne bode vedel odsek za letno poročilo, kaj ima rešiti in o čem se posvetovati. Poročevalci finančnega in upravnega odseka pa tudi ne bodo gotovi, o katerih točkah letnega poročila bodo imeli poročati. Vidi se meni bolj umestno, da se izločijo od letnega poročila oni paragrafi, ki spadajo po svoji vsebini finančnemu ali gospodarskemu odseku in se dotičnemu odseku odstopijo. Ako se bode drugače ravnalo, je mogoče, da bode odsek za letno poročilo že o tem ali onem obravnaval, potem šele se bode določilo: «To spada v ta odsek, to zopet v drugi odsek.» Določiti bi se imelo, da se v prihodnji séji izreče: «Ti in ti paragrafi se odstopijo upravnemu, oziroma finančnemu odseku.»

Poslanec Klun:

Jaz bi gospodu predgovorniku opomnil, da smo ravno tako, kakor sem sedaj predlagal, ravnali že lani. Jaz sem n. pr. poročal o šolskih zavodih in dostavil: «Ob enem je rešena tudi ta in ta točka letnega poročila.» Ne vem, zakaj bi to obsirneje razkladali in se dvakrat z isto rečjo pečali. Mislim, da je pač bolj na korist, če se stvari kolikor mogoče hitro rešujejo.

Deželni glavar:

Meni se zdi, da je postopanje po predlogu gospoda poslanca Detele bolj precizno in se ni bati, da bi se pri tem dvakrat poročalo o ravno tisti stvari, ali predlagalo kaj ne popolnoma soglasnega. Zato se mi zdi, da je bilo prejšnje postopanje bolj precizno in bi mislil, da je ravnanje, kakoršno po skušnji prejšnjih let predlaga gospod poslanec Detela, bolj primerno. Samo ob sebi pa prepuščam rešitev tega sploh formalnega vprašanja visokemu zboru samemu.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Preidemo torej na glasovanje. Glasovali bodemo najprej o predlogu gospoda poslanca Kluna, in prosim tiste gospode, ki se strinjajo z njegovim predlogom, naj blagovolijo ustati.

(Predlog se odkloni. — Der Antrag wird abgelehnt.)

Sedaj glasujemo o predlogu gospoda Detele, in prosim gospode, ki se strinjajo s tem predlogom, naj blagovolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Preidemo k volitvi odseka 9 članov za poročanje o letnem poročilu deželnega odbora. Prosim gospode poslance, oddati volilne listke.

(Zgodi se. — Geschieht.)

(Po kratkem prestanku. — Nach einer kurzen Pause.)

Sedaj naprosim gospode, da prevzamejo skrutinij, in sicer:

za finančni odsek gospoda poslanca dr. vitez Bleiweis in baron Liechtenberg;

za upravni odsek gospoda poslanca Kersnik in dr. Schaffer,

in za odsek za letno poročilo gospoda poslanca Klun in baron Rechbach.

Prosim, pozneje poročati o izidu skrutinija.

(Po prestanku. — Nach einer Pause.)

Skrutinij je končan, prosim torej naznaniti izid volitev.

Poslanec dr. vitez Bleiweis-Trsteniški:

Oddanih je bilo 36 glasovnic za finančni odsek. Izvoljeni so enoglasno gospodje poslanci: dr. vitez Bleiweis, Detela, Gorup, Hribar, Klun, Luckmann, Murnik, dr. Schaffer, Šuklje, ekselenc baron Schwegel, Višnikar, dr. Vošnjak in baron Wurzbach.

Poslanec Kersnik:

Oddanih je bilo za upravni in gospodarski odsek 36 glasovnic. Izvoljeni so enoglasno gospodje poslanci: Braune, Detela, Kavčič, Kersnik, baron Liechtenberg, Murnik, Pakiž, dr. Papež, Povše, baron Taufferer in dr. Tavčar.

Poslanec Klun:

Za odsek za letno poročilo je bilo oddanih 36 glasovnic. Izvoljeni so s 35 glasovi gospodje poslanci: grof Ervin Auersperg, grof Leo Auersperg, Klein, Lavrenčič, Ogorelc, Pfeifer, baron Rechbach, Stegnar in Zitnik. Ena glasovnica je po napaki tu sem prišla, ker se glasi za upravni odsek in obsega enajst imen, katera se nahajajo na volilnih listkih za upravni odsek.

Deželni glavar:

Naprosim čestite odseke, da se takoj zberó in si volijo načelnike, namestnike in perovodje, da se more pričeti delovanje v odsekih takoj jutri.

(Po prestanku. — Nach einer Pause.)

Odseki so se konstituirali in izvolili:

Finančni odsek načelnikom gospoda Murnika, namestnikom ekselenco gospoda barona Schwegla.

Finančni odsek ima séjo takoj sedaj po javni seji. Ta odsek posebno opozarjam, da kolikor mogoče hitro deluje, da pride nekaj gradiva že na dnevni red prihodnje séje.

Upravni odsek je izvolil načelnikom gospoda Detelo in namestnikom gospoda barona Tauffererja.

V odseku za letno poročilo izvoljen je načelnikom gospod Stegnar in namestnikom gospod grof Ervin Auersperg.

Za ta odsek je napovedana séja za torek 15. t. m. popoldne. Ura, kedaj se odsek snide, naznanila se bode v torek, ker mislim napovedati prihodnjo, to je 3. séjo, za torek na 10. uro.

Če nihče temu ne ugovarja? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.) odločim torej za séjo 10. uro.

Na dnevni red mi je za sedaj mogoče postaviti le volitvene verifikacije: poročilo o novih splošnih volitvah za deželni zbor. Postavil bodem na dnevni red tudi točke, katere se bodo rešile v finančnem odseku, če pridejo o pravem času iz tiskarne ali pa če se bode poročalo o njih ustmeno.

Ugovora ni — torej sklepam sejo.

Konec seje ob 5. uri 30 minut popoldne. — Schluss der Sitzung um 5 Uhr 30 Minuten Nachmittag.

